

ESU PASIRUOŠUSI PLAUKTI Į PLAČIUOSIUS VANDENIS

*Kostiumu dizainerė, prekinio ženklo „Dailidesign“ įkūrėja **Laura Dailidėnienė** šiuo metu dirba keturiomis kryptimis: kuria drabužius, rankines, papuošalus ir interjero detales. Netrukus jos laukia didžiulis iššūkis – savo kūrybos produktus pristatys mados ir dizaino parodoje Japonijoje, o rudenį – Amerikoje. Tai dizainerei turėtų būti kelio į plačiuosius vandenis pradžia.*

Svajūnė Marcinkevičienė

Siuo metu kaip grybai po lietaus Vilniuje ir Kaune pradėjo dygti lietuvių dizainerių drabužių butikai.

Dizaineriai ir patys vienas po kito atidarinėja savo parduotuves. Kaip manote, ar nepritrūks pirkėjų?

Mūsų žmonėms dar reikia persiorientuoti ir įvertinti, ko iš tiesų jie nori. Viskas priklauso nuo bendros Lietuvos ekonominės situacijos. Nors man atrodo, kad gal net per mažai pas mus dar lietuvių dizainerių butikų. Jei žmonės galėtų, tikrai pirktų vietininius lietuvių dizainerių darbus. O dizaineriai, kaip ir visa rinka, turi prisitaikyti prie bendros Lietuvos situacijos. Aš pradėjau kurti mažų kiekių serijinius drabužius. Todėl natūralu, kad jų kaina gerokai mažesnė nei vietininių. Žmonės tikrai nori atrodyti išskirtinai, originaliai. O tai, ką siūlo didžiosios drabužių parduotuvės, skirta masiniam naudojimui. Tiesa, dauguma žmonių apsipirkti vis dar važiuoja į užsienį.

Kaip manote, ar mes jau mokame vertinti savo šalies dizainerių darbus, ar vis dar dairomės į prabangius, prestižinius, legendas turinčius vardinius gaminius?

Šiuo metu ruošiuosi pasaulinei parodai, kuri vyks Japonijoje. Daug skaičiau, analizavau, domėjausi, diskutavome su parodos organizatoriais, kas šiuo metu aktualu visame pasaulyje. Mūsų nuomonės sutapo, kad svarbi prekės ženklo istorija, legenda. Jei nori parduoti, įtikinti, turi turėti istoriją.

Parodoje užsakovai renkasi mažus, pasauliniu mastu mažiau žinomus prekės ženklus, svarbu, kad būtų istorija, legenda, geras produktas. Juk kartais jauno dizainerio nauja idėja gali būti daug patrauklesnė. Įdomu ir tai, kad japonams nerūpi, iš kokios Europos dalies – Italijos, Lietuvos ar kt. – tu esi. Jie vertina Europos ir Baltijos šalių gaminių kokybę. Norisi tikėti, kad ir patys lietuviai pripras prie vietinių kūrėjų ir pradės juos vertinti, nes jų produktų kokybė nė trupučiu nenusileidžia užsieniečiams.

Kas Jums svarbiausia kuriant naują kolekciją?

Esminis dalykas – koncepcija, mintis. Tik turėdamas koncepciją gali galutinai išgryninti produktą. Tuomet jis tarsi apauga tam tikra aura, sukuriama jo istorija, legenda, išliekamoji vertė. Taip gimė ir ant drabužių bei rankinių atsirado mano origamis pelėdžiukas...

Įdomu, kaip gi tas pelėdžiukas „nutūpė“ ant jūsų rankinių?

Ilgai galvojau apie žiemos ir rudens kolekciją. Žinojau, kad noriu raštuoto audinio. Raštas turėjo būti dar nematytas, bet man mielas ir įdomus. Piesčiau pačius įvairiausių variantus, kol vieną dieną mano sūnus išlankstė iš popieriaus origamį pelėdžiuką. Man ši idėja pasirodė originali, padariau kompiuterinį lankstinio variantą, ir taip gimė audinio raštas bei ženklas.

Ar ieškote idėjų, legendų mituose, sakmėse, pasakose, legendose?

Per ilgą kūrybos laiką esu sukūrusi daug ir tikrai labai įvairių koncepcijų. Gal net per daug. (Juokiasi.) Ypač

studijų metais mėgau kurti avangardines kolekcijas, instaliacijas, parodas. Kolekcijos idėja, conceptualumas, išgryninimas man buvo svarbiau nei jos pateikimas. Norint suprasti daugumą mano kolekcijų, prieš tai reikėdavo perskaityti anotacijas.

Dizaineris visada balansuoja tarp kūrybinės laisvės ir siekio parduoti. Ar sunku kurti tai, kas būtų perkama?

Jei tokį klausimą būtų uždavusi prieš dešimt metų, aš į jį visai kitaip būčiau atsakiusi, tačiau šiandien mano patirtis ir požiūris gerokai pasikeitė. Pradėjus kurti prêt-à-porter drabužius bei aksesuarus, galiu pasakyti, kad sukurti komerciškai sėkmingą produktą yra ne mažiau sudėtinga, nei sukurti meno objektą. Mus Vilniaus dailės akademijoje visada mokė, kad avangardinės mados kolekcija yra meno kūrinys. Bet kai priartėjau prie klientų, pradėjau kurti dėvimų drabužių kolekcijas. Supratau, kad čia dar daugiau darbo – sukurti apdarą, kurį žmonės norėtų kasdien vilkėti, kuris būtų išskirtinis, kokybiškas, patogus, atitiktų mados ▶

Norisi tikėti, kad ir patys lietuviai pripras prie vietinių kūrėjų ir pradės juos vertinti, nes jų produktų kokybė nė trupučiu nenusileidžia užsieniečiams.

Redos Mickevičiūtės („PIX studija“) nuotr.

reikalavimus ir tendencijas. Viską reikia atlikti nuo idėjos sukūrimo iki gaminio pardavimo. Juo labiau, kad savo drabužiams pati kuriu audinius. Sukuriu raštą, išsirenku audinį, tada siunčiu į Italiją, kad jį atspaustų. Audinio išdirbimas labai svarbus. Pati išbandau savo gaminį. Vilkiu savo kurtomis suknelėmis, nešioju rankines. Man labai svarbu jausti kokybę.

Kokiai moteriai skirti jūsų drabužiai?

Mano drabužių moteris – šaltai romantiška. Veikli miestietė, šiek tiek romantiška, bet visada turinti savo tikslą ir žinanti, ką daro.

Tokia kaip jūs?

Tikriausiai. (Juokiasi.) Stengiuosi la-

Mano drabužių moteris – šaltai romantiška. Veikli miestietė, šiek tiek romantiška, bet visada turinti savo tikslą ir žinanti, ką daro

viruoti tarp aštrumo ir romantikos. Drabužiai skulptūriškų formų, man nesvetimas minimalizmas.

Jūsų suknelės nuotrauka iš kolekcijos „Visionaire“ apskriejo visą pasaulį. Priminkite tą garsią istoriją...

„Visionaire“ kolekcija man pačiai labai

patiko. Jos tema buvo jūra, rėmiausi Hanso Kristiano Anderseno pasakos „Undinė“ motyvais. Tas lengvas suknelių bangavimas, panaudojus specialią technologiją, man buvo atradimas. Ir žmonių reakcija buvo ypatinga. Sulaukiau daug komplimentų. Suknelių paprašė Londone įsikūrus „KGW butikas“. Nusiunčiau. Netrukus

suknelę įsigijo viena garsi Londono stilistė Gracie Opolanza. Tai iš tiesų labai charizmatiška ir ypatinga asmenybė. Su mano kurta suknele ji pasirodė labdaringame renginyje „Well Child Helping Hands“, kurį globoja Anglijos karališkoji šeima. Žinoma, sulaukė daugybės komplimentų! Apie tai rašė daugelis užsienio žurnalų ir tinklaraščių, suknelės nuotrauka iš tiesų apskriejo nemažą pasaulio dalį.

Po šios sėkmės visai neseniai „Vilniaus dizaino savaitėje“ pristatėte vestuvinių mini suknelių kolekciją „Bridal Visionaire Mini S/S“. Nesinorėjo paleisti geros idėjos?

Kadangi sulaukiau tiek gerų atsiliepimų, iš tiesų nesinorėjo paleisti idė-

jos, todėl „Moustache“ butike, kuris prekiauja mano gaminiais, suruošiau mini suknelių kolekciją jūros tema pristatymą ir fotosesiją. Vasarą visada atsiranda nuotakų, kurios nori mano braižą atspindinčių suknelių. Todėl ir sukūriau šešias skirtingas, bet tuo pačiu ir panašias sukneles, kurios jau pardavinėjamos. Maloniai nustebau, kai sulaukiau didelio susidomėjimo.

Ar jau susidarėte nuomonė apie mūsų nuotakas?

Anksčiau esu dirbusi su individualiais nuotakų užsakymais, bet atsiskiaušio darbo, nes tam nebeužtenka laiko. Kita vertus, dauguma nuotakų ateina su savo vizijomis ir norais. Įdomu interpretuoti jų norus savaip, bet tam reikia laiko.

Ar kurdama naują kolekciją galvojate apie jos pardavimą?

Žinoma, man tai labai svarbu. Kiekvienam sezonui kurdama kolekciją galvoju apie jos pardavimą. Tai sudė-

tingas darbas. Gal vienas kitas drabužis kolekcijoje būna tik dėl įvaizdžio, bet didesnė dalis skirta parduoti.

Jau kuris laikas jūsų prekių galima įsigyti ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, tiesa?

Mano kurtais drabužiais prekiauja vienas Londono butikas. Tačiau jų galima įsigyti ir mano interneto svetainėje. Šiuo metu mūsų įmonės „Dailidesign“ komanda dirba ir su kitų šalių pardavimų atstovais. Birželį važiuojame į parodą Japonijoje, rudenį – Amerikoje.

Kas paskatino pradėti kurti interjero detales?

Čia mano vyro sritis. Natūralu, kad jis kurdamas įtraukė ir mane. Aš jau tiek metų stebiu jo ne tik kūrybos, bet ir gamybos procesą. Stiklo gamyba man lyg atostogos. Tai be galo įdomus procesas. Atmosfera karšta, daug meistrų, visi stiklą gamina kaip medų. Gaila tik, kad Lietuvoje

nelabai yra kur dirbti, tenka važiuoti į kitas šalis. Dabar „Dailidesign“ dirba keturiomis skirtingomis kryptimis: kuriame interjero detales, papuošalus, rankines ir drabužius. Kaip bus toliau, nežinau. Gal vėliau kažko atsisakysime, o gal dar kažką sugalvosime. Bet aš visą laiką siekiu ir norėjau, kad mano dizainas būtų suskirstytas į kelias dalis. Jei jau moteris įsigijo mano suknelę, prie jos reikia priderinti ir rankinę, ir papuošalus.

Tik batelių trūksta...

Kurį laiką kūriau ir batelius, bet supratau, kad tai pernelyg sunku ir brangu. Tiesiog nepasiteisino mano lūkesčiai.

Jūsų sukurtų stiklinių papuošalų, rankinių idėja labai greitai buvo nukopijuota. Koks jausmas, kai jus kopijuoja?

Kopijuoja – vadinasi vertina ž! Na, mes irgi nestovime vietoje – einame į priekį, sugalvojame naujas idėjas ir

jas įgyvendiname. Aišku, iš pradžių buvo pikta, bet paskui supratome, kad gyvenimas nestovi vietoje. Lūdniausia gal dėl to, kad tie, kuriems trūksta fantazijos, net nesupranta, kad kopijavimas – tai idėjos vagystė. Mūsų teises gina Lietuvos teisių gynimo asociacija, tokiais atvejais bet kada galime pareikšti pretenzijas. Džiaugiuosi, kad dauguma žmonių vis tik perka vardo „Daili“ idėją.

Tai sveikintina, nes jūsų pavyzdys įkvėpia kažką kurti...

Gal ir taip. Iš tiesų vietos visiems užteks. Svarbiausia nesustoti, tobulėti, eiti į priekį.

Šeima, buitis, kūryba, verslas. Ar sunku viską suderinti?

Man tikrai nesunku viską derinti. Šeima mane supranta ir palaiko. Man patinka, kad turiu kūrybinę laisvę, laiko sau. O kai aš laiminga, tada ir visa mano šeima laiminga. Ko dar galėčiau norėti? ■